

ELEKTRO MARIBOR

Sporočilo za javnost

Kontakt: pr.sluzba@elektro-maribor.si

V Mariboru se je pričela elektrifikacija na Slovenskem

Maribor, 15. 7. 2014 - Ob skoraj sovpadanju treh jubilejev, povezanih z dejavnostjo skupine Elektro Maribor, so pripravili svečano obeležitveno slovesnost. Ob tej priložnosti so izdali poseben zbornik. Častni pokrovitelj svečanosti je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. V spomin na te dogodke je Elektro Maribor v sodelovanju z Mestno občino Maribor s sodobnimi svetlečimi diodami (LED) posodobil razsvetljavo prostorov mariborskega Rotovža, kjer je bila pred 100 leti sprejeta odločitev, ki je postavila temelj delovanju Elektro Maribor.

Prav na dan, ko je pred 100 leti mariborski mestni svet na predlog svojega odbora za elektrifikacijo sprejel pogodbo s Štajersko električno družbo v Gradcu o dobavi električne energije, kar je bila podlaga za ustanovitev Mestnega elektriškega podjetja, predhodnika družbe Elektro Maribor, so pripravili svečanost in predstavili zbornik, s katerima so počastili skoraj sovpadanje treh jubilejev povezanih z dejavnostjo družbe Elektro Maribor d.d. in skupine Elektro Maribor, in sicer 130 let začetka elektrifikacije Slovenije, 115 let distribucije električne energije v Mariboru in 100 let javne službe distribucije električne energije v Mariboru.

Ni naključje, da je dogodek potekal v svečani dvorani Mestne hiše Rotovž v Mariboru. Prav tam naj bi na današnji dan pred 100 leti podpisali pogodbo, ki je bila podlaga za ustanovitev Mestnega elektriškega podjetja, predhodnika družbe Elektro Maribor.

Ob slovesnosti je mag. Boris Sovič, predsednik uprave Elektro Maribor, povedal: »Elektrifikacija je bila gotovo eden od glavnih razvojnih vektorjev v 20. stoletju. Ameriška nacionalna inženirska akademija jo je na lestvici dvajsetih najpomembnejših tehnoloških dosežkov v minulem stoletju uvrstila kar na prvo mesto. Sodelavke in sodelavci Elektra Maribor se čutimo naslednike pionirskih podvigov vizionarjev, ki so postavili temelje elektrifikacije. Za razvoj gospodarstva in za dvig življenjske ravni prebivalstva so neprecenljive strokovnost, odgovornost in zavzetost generacij sodelavk in sodelavcev družbe Elektro Maribor in njenih predhodnic. Svojo požrtvovalnost v korist skupnosti izkazujejo tudi na najzahtevnejših terenih, v snegu, žledu, vetru, ob nevihtah, v mrazu ali vročini, podnevi ali ponoči, ob prazniku ali delovniku, tudi v zelo zahtevnih družbenih razmerah, v miru in v vojni. Prizadevne sodelavke in sodelavci v dejavnosti elektrodistribucije si zato zaslužijo priznanje za plemenito delo, družine pa za razumevanje. Elektrifikacija je namenjena odjemalcem. Vedno so bili, so in bodo najpomembnejši, njihovo zadovoljstvo pa prva skrb distribucije. Hvaležni smo za vso izkazano zaupanje, razumevanje in zvestobo naših odjemalcev ter skrbnost in vizionarstvo lastnikov naše družbe. Električna energija, kot ena od najžlahtnejših oblik energije, je pomemben razvojni vektor tudi v 21. stoletju. Pred nami je obdobje velikih sprememb, povezanih s prehodom v nizkoogljično družbo in prodorom novih tehnologij. Distribucijo električne energije to postavlja pred velike izzive, odgovorno nadaljevati delo preteklih generacij za prihodnje generacije.«

Bojan Horvat, direktor družbe Energija plus pravi: »V 130 letih je električna energija korenito spremenila svet. Vztrajno je prodirala v vse pore našega vsakdana. Prvotne aplikacije so bile usmerjene predvsem v tehnično rabo in so zagotovile hiter gospodarski in družbeni razvoj. Danes lahko z gotovostjo trdimo, da bi se brez električne energije življenje ustavilo. Dnevno smo priča novim načinom izkoriščanja električne energije za pogon naprav in strojev, ki nam lajšajo vsakdan,

ELEKTRO MARIBOR

omogočajo sodobne načine komuniciranja in mobilnosti. Z liberalizacijo energetskih trgov so se pojavile nove priložnosti za oblikovanje storitev, ki se navezujejo na oskrbo z energijo. Priložnosti v Energiji plus preoblikujemo v nove sodobne storitve, ki so v največji možni meri prilagojene potrebam naših kupcev. Na tej osnovi, si ob uporabi sodobnih tehnoloških rešitev Energija plus tlakuje pot uspešnega razvoja tudi v prihodnje.«

Miroslav Prešern, direktor družbe OVEN Elektro Maribor, je o toku dogajanja, spreminjanja in obnovljivih virih energije rekel: »V naravi je pač tako – ne glede na to, kako se trudimo, da bi si jo podredili in jo ukalupili, da se vse obnavlja, teče, spreminja. In če znamo z naravo dobro sodelovati, nam ta njen neprestano spreminjajoči tok ponuja kup priložnosti, ki koristijo ne le nam, temveč tudi okolju. Sonce, veter, voda, rastline, zemlja - vse to lahko s pridom uporabimo za pridobivanje obnovljivih virov energije. In tega se pri podjetju OVEN Elektro Maribor dobro zavedamo. Naši proizvodni objekti tako zajemajo sončne elektrarne s 563 kW skupne inštalirane moči ter male in srednje hidroelektrarne s 2525 kW skupne inštalirane moči. Sonce in voda sta nam tako v lanskem letu skupno pomagala proizvesti 10.413 MWh električne energije. In tako se z izrabo naravnih virov energije ne vračamo le nazaj k naravi, temveč posredno tudi skrbimo za lepšo prihodnost nas in prihodnjih generacij. Poleg tega prav ti faktorji odpirajo tudi nova, t.i. zelena delovna mesta.«

O prenovi

Ob stoletnici javne službe distribucije električne energije v Mariboru je Elektro Maribor prenovil razsvetljavo v prostorih mariborskega Rotovža, kjer je 15. julija 1914 tedanji mariborski mestni svet sprejel odločitev, da bo mestna občina zgradila električno razdelilno napeljavo po mestu in skrbela za prodajo električne energije.

Ob prenovi, ki so jo izvedli delavci Elektro Maribor, Storitvena enota Maribor, so 310 žarnic z žarilno nitko moči 25 W in 40 W zamenjali z najsodobnejšimi LED sijalkami moči 4 W in 7 W. S tem se je priključna moč zmanjšala iz 9.250 W na 1.540 W oziroma za šestkrat, s čemer bo poraba električne energije manjša za 83 %, življenjska doba pa nekajkrat daljša.

Zgodovina elektrifikacije Slovenije

130 let elektrifikacije Slovenije

Leta 1883 je v Mariboru zasvetila prva električna luč. Komaj štiri leta po Edisonovem izumu žarnice na ogleno nitko je mariborski podjetnik Karl Scherbaum v svojih poslovnih in stanovanjskih prostorih ter na Grajskem trgu v Mariboru parnemu stroju dodal Siemensov dinamo in električno napeljavo s 36 Edisonovimi žarnicami. Gre za prvo ugotovljeno tehnično uporabo električne energije na slovenskem ozemlju oziroma za začetek elektrifikacije Slovenije.

Začetek elektrifikacije Slovenije tako zahvaljujoč inovativnosti Karla Scherbauma, osrednje gospodarske osebnosti v življenju Maribora v obdobju fin de siècle, časovno sovпада z začetki v drugih državah.

115 let distribucije električne energije v Mariboru

Leta 1900 je mariborski podjetnik Franc Neger v svoji tovarni na dizelski motor namestil dinamo. Električno energijo je uporabljal za lastne potrebe, delno pa jo je na osnovi koncesije mestne občine dobavljal 36 obrtnikom in podjetnikom. Leto 1900 smemo torej označiti kot leto začetka distribucije električne energije v Mariboru.

ELEKTRO MARIBOR

100 let javne službe distribucije električne energije v Mariboru

15. julija 1914 je mariborski mestni svet na predlog svojega odbora za elektrifikacijo sprejel pogodbo s Štajersko električno družbo v Gradcu o dobavi električne energije. Pogodba je predvidevala, da bo mestna občina zgradila električno razdelilno napeljavo po mestu in skrbela za prodajo električne energije, zato so organizirali posebno mestno službo, ki je leta 1914 začela graditi izmenično elektrodistribucijsko omrežje v mestu in njegovi okolici.

Na tej podlagi je bilo leta 1917 ustanovljeno podjetje Städtische Elektrizitäts Unternehmung Marburg, kasneje Mestno elektriško podjetje, ki je nadaljevalo gradnjo električnega omrežja. Ko je bila leta 1918 izgrajena hidroelektrarna Fala in leta 1919 še 10-kilovoltni daljnovod med hidroelektrarno Fala in Mariborom, je bila Mariboru dostopna izmenična napetost 10 kV.

Distribucija električne energije danes

Poslanstvo zagotavljanja kakovostne oskrbe prebivalstva in gospodarstva z električno energijo se neprekinjeno izvaja že sto let.

Danes ga ponosno uresničuje družba Elektro Maribor d.d. z 855 zaposlenimi in 1.319 delničarji, ki oskrbuje 214.000 odjemalcev v 73 občinah Severovzhodne Slovenije preko 16.544 km elektrodistribucijskega omrežja in 3.462 transformatorskih postaj.